

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvitys- ja lausuntopyyntö wc-tilojen käytön rajoittamisesta

Koulutuslautakunta 04.03.2025 § 24

Tiivistelmä: Vistan koulun oppilaan huoltaja on jättänyt kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle koskien koulun menettelyä WC-tilojen käytön rajoittamisessa. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia on pyytänyt asiasta selvitykset Vistan koulun rehtorilta ja sivistysjohtajalta sekä pyytänyt lausuntoa kaupungilta kantelun tutkimiseksi.

Valmistelijat/lisätietoja antavat:

varhaiskasvatusjohtaja Tuulia Tamminen, puh. 02 474 5312

Vistan koulun yläkoulurakennuksessa opiskevan oppilaan huoltaja on tehnyt kantelun eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan arvostelunkohteenaan Vistan koulun menettelyt WC-tilojen käytön rajoittamisessa, siihen liittyvissä toimintatavoissa ja tilojen riittävydestä. Kantelua on edeltänyt oppilaan huoltajan Wilma-yhteydenotto johtavaan rehtoriin, luokanvalvojaan ja sivistysjohtajaan. Perusopetuslain 37.1 § mukaan koulun toiminnasta ja huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä vastaa koulun rehtori. Sivistysjohtaja on kuitannut huoltajan viestin vastaanotettuaan, että koulun rehtori vastaa huoltajalle ollessaan taas virantoimituksessa. Huoltajan ja koulun rehtorin välillä on käyty seuraavana päivänä lyhyehkö viestinvaihto Wilmassa, jossa rehtori on perustellut koulun WC-tilojen käyttöön liittyviä toimintatapoja perustellen niitä monipuolisesti.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia on pyytänyt kantelun tutkimiseksi Vistan koulun ja sivistysjohtajan selvitykset asiassa ja lausunnon kaupungilta. Selvitysten ja lausunnon antamisessa on pyydetty kiinnitettävän huomiota muun muassa siihen millaiseen arvioon ja ohjeistukseen perustuen WC-tilat on katsottu riittäviksi myös ruokavälituntien aikana, ja millaisin järjestelyin oppilaiden on ruokavälitunneilla mahdollisuus päästä WC-tiloihin. Samoin selvitystä on pyydetty oppilaiden mahdollisuudesta käydä WC-tiloissa oppituntien aikana sekä asiaan liittyvistä menettelyistä, kuten luvan pyytämisestä ja Wilma-merkinnöistä.

Selvitykset ja lausunnot on pyydetty toimitettavan eduskunnan oikeusasiamiehen kansliaan viimeistään 14.3.2025. Vistan koulun rehtori ja kaupungin sivistysjohtaja ovat tehneet ja antaneet selvityksensä koulutuslautakunnan kokouskäsittelyä varten.

Vistan koulun rehtoria ja sivistysjohtajaa kuullaan asian käsittelyä ja koulutuslautakunnan asiasta käytävää keskustelua varten.

Asian esittelijänä toimii vs. sivistysjohtaja Tuulia Tamminen

Esittelijä:

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta toimittaa eduskunnan oikeusasiamiehelle sivistysjohtajan ja Vistan koulun rehtorin selvitykset ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: Vistan koulun WC-tilojen määrää tai niiden käyttöön liittyviä käytäntöjä ei voida pitää oppilaiden perusoikeuksia rajaavina tai oppilaan hyvinvoinnille merkittävää haittaa aiheuttavina. Koulun kasvatuksellisesta ja pedagogisesta näkökulmasta katsoen voidaan todeta, että Vistan koulussa on reagoitu koulutyön ja -yhteisön arjessa ilmenneisiin ongelmiin ja oppilaiden epäasialliseen toimintaan asianmukaisesti, oppilaiden perusoikeudet turvalliseen oppimisympäristöön varmistuen.

Päätös: Esittelijänä toimi tämän asian aikana vs. sivistysjohtaja Tuulia Tamminen, koska lautakunnan esittelijä Jyrki Lumiainen oli jäävänyt itsensä tehtävästä. Johtava rehtori Ari Nuorikkala ja lautakunnan esittelijä, sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen poistettiin kokouksesta asian esittelyn ja sitä seuranneen keskustelun jälkeen 18:14.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Johtava rehtori Ari Nuorikkala ja lautakunnan esittelijä, sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen palasivat kokoukseen klo 18:20.

Koulutuslautakunta 26.05.2026
123/03.04/2025

Tiivistelmä: Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja on 28.4.2026 antanut ratkaisun Vistan koulun wc-tilojen käytön rajoittamista koskevaan kanteluun. Lautakunta merkitsee päätöksen tiedoksi.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

varhaiskasvatusjohtaja Tuulia Tamminen, puh. 02 474 5312

Vistan koulun oppilaan huoltajan 17.1.2025 vireille laittamaan kanteluun koulutuslautakunta antoi 4.3.2025 lausunnon ja toimitti asiaa koskeneet sivistysjohtajan ja Vistan koulun rehtorin antamat selvitykset asian käsittelemiseksi.

Kanteluasiasta eduskunnan apulaisoikeusasiamies Mikko Sarjan 28.4.2026 antama ratkaisu on saapunut 30.4.2026. Ratkaisussa todetaan oikeusasiamiehen tehtävistä:

”Perustuslain 109 §:n mukaan oikeusasiamiehen tulee valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Tehtävänsä hoitaessaan oikeusasiamies valvoo perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutumista.

Eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan oikeusasiamies ryhtyy hänelle tehdyn kantelun johdosta niihin toimenpiteisiin, joihin hän katsoo olevan aihetta lain

noudattamisen, oikeusturvan tai perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta.

Säännös ilmaisee lain tarkoituksen siitä, että oikeusasiamiehellä on harkintavaltaa sen suhteen, mihin toimenpiteisiin kantelu antaa aiheutta.”

Apulaisoikeusasiamiehen ratkaisussa todetaan kanteluasiasta:

”Saadun selvityksen perusteella wc-tilojen käyttöä koskevat säännöt ja rajoitteet johtuvat osaltaan pyrkimyksestä ehkäistä oppilaiden menettelyä vältellä ulos menemistä ruokavälitunnilla ja osaltaan turvallisen opiskeluympäristön järjestämiseen sekä riittävään valvontaan liittyvistä syistä. Selvityksen perusteella vaikuttaa siltä, että oppilailla on koko koulupäivän ajan mahdollisuus asioida wc-tiloissa tarpeen mukaan, eivätkä wc-tilojen käyttöä koskevat säännöt ja rajoitteet ole käytännössä tätä estäneet.

Edellä todetuilla perusteilla katson, ettei asiassa ilmennyt aiheutta epäillä toimenpiteitani edellyttävää lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.”

Asiaa koskeva apulaisoikeusasiamiehen päätösasiakirja on salassapidettävä kantelijan nimen osalta.

Esittelijä: vs. sivistysjohtaja Tuulia Tamminen.

Päätösehdotus: Koulutuslautakunta päättää merkitä asiasta annetun ratkaisun tiedoksi.

Päätös: